

F O A I E

pentru

mine, inimă si literatură.

No. 27.

Luni, 7. Julie

1847.

Doplăcădje de lîtere
nu este împă lîmva nôstră chea românească.

Nicăi dăpă mai de cîrând adăscere împă lîmva argămentelor nu te pochă aplika, că este și e de lînsă doplăcădjea, cîtenapre de lîtere împă lîmva nôstră. Cale che mai dăinute împă avătă treckvătă săvă vorbit peatră nedoplăcăre, că și vîte cîpăindăle nu le mai potenesc și akvăt; chi pîmăi cîvătă pîci din vorbelor: adăpare, adăpară, adăvare și. a. nu se poate împă lîmva argămentelor la doplăcădjea lîterelor. Pe năvătă:

1. Prékvt chelealte vorbe latine, așa și prepozīțile împă vrătă kă konsonante, românește se zîk fără konsonante nămăi kă vokale: e. g. latinele: sum, reg, inter, sub, suptus, și. a. se zîk rom. kă, nu săvătă pre, împătre, că, cîptă, și. a. (se éz afară împă și dec) tokta așa și din ad ne rom. trebuie să fie nămăi a, și fiindkă cîngăr căm grăză se propună, i săvătă adăvătă sokoțeckă dinainte adekă la, che e la noi că la latini ad; earfă a cîngăr foară rap se împătrebe; prékvt apăfă împă cîvăntele aște: tă dăkă a tăpătă, a dăche, a mine, cîne a tăpătă, el stă a lătărea kă mine, săvătă păc văză văză el,

sh. n. a. De unde dăpă nu se poate zîche regălat; că d din vorbelor: adăpare, adăpară apăfă dină prepozīțiea ad, fiindkă împă lîmva nôstră e nămăi a și la, așa, că săvătă se nătă da kale la doplăcădje. Chi

2. d. așteata oră trebuie sokoțită ca o lîteră radikală peștealătăre; săvătă dăfăvăt, che împă lîmva nôstră dec se împătrebe ingază; prékvt și împă kolinda așteata: Dăpă d-Ana fată d-ală! florilemă d-alăve de măpă, sh. a.; ba și împă latina se afă, prékvt: pro-d-eo, sh. a.

3. Chelealată prepozīții tokta împă kontră arătă, prékvt: cîpăre latinește subire; eackă aîchă împă lîmva nôstră nu se păne în pîci unde vrătează vokală. — Oscido, okido, românește vchid, de apăfă dăplăcădje căpă zîche vchid; — căpăind, căpănd, căstare, căsără sh. a. arătă, că este doplăcădje; că de apăfă, apăfă măpă nu dăpă kă, că împă latina: așa dăpă dacă așteata nu căpătă, săvătă arătă a nu apădăplăcădje; tot o fără trebuie să aîchă și vorbelor că a împărezătă, adekă: nu căminek, căpăpoștă, vchid, căllag, căfăflă, afferăt, addăkă sh. a.; chi nămăi căleg, căflă, addăkă sh. a.

4. Nicăi afară de prepozīții nu este doplăcădje săvătă cîtenapre împă lîtere, e. g.

vacca, вакка *и* генетіво аре vaccae, вакде, пе ром. вака, *и* генет. вачей; de ар фі дспл. с'ар авзі ші к., ка ші *и* латіна, адекъ вакчеї, че neazzindвсе үртеазъ ап фі цетъпаре de літере *и* літва постръ.

5. Съ лвът пътai віое сеата *и* про-
попгіаре, къ піквірі пв се прічепе, пв се
сімте цетъпаре. — Дсплікація е о аспри-
ти *и* літвъ, ші літва постръ е о літвъ
тоале, вльодъ, вшоаръ; еі плак твлте
вокале, ворве скврте, літере тоі; пеңтрв
ачеа пе sanctus, riunctum, Alexander, тан-
дисавам, ш. а. ле пропондъ: скюсаў скют,
пют, Александр, саў Candv, тъпкат ш. а.
Дсплікація даръ е *и* контра фірі літ-
вей постре. Апоі

6. Дсплікація *и* ортографіе фаче
пътai о гретате маре, треввind а ловъ-
ца ші а ціні амінте *и*нд ші пе вnde віне
de а се *и*ндоі літера? ші тот пв се ва
пъті щі, ші ціні амінте денплін. *И* літ-
ва латіва шчл. дсплікація фаче деосевіт
о маре гретате, де аквші аквші треввє
съ алерце отвл ла дікціонарів; фаче *и*
скрісоаре ші тіпарів ловъдарнікъ тречере
de тіпп ші петревпіче спесе; къ тот а
зечеа коаль ар фі а дсплікаціі.

'Din каре даръ касе іо сфътвеск, ка
де тот съ дѣт паче дсплікаціі! ка съ
скъпът de о маре гретате ші петревпі-
чие *и* ортографіе; къ таі съпт еле алте
жуплетітврі ші жукълчітврі, че піаѣ дат
ші піор da дествл de лвкв. Сімплітатеа
жоръдітъ жокът се поате къ адевърл
оріціонарів е чеа таі маре тъіестріе *и*
трав тоате лвквріе!

№ 7. Іюніе к. в. 1847.

Н. М.

БЫЛЕ ШІ ОАСПЕЦІЙ ЛОР.

Кънд фіїл лві Есеквалап пв таі щіе че
съ *и*нчеапъ къ пътіашії сы, атвочеа ел
и тріміте ла въї къ о історіе de консульт,
че таі апропе прівітъ, пв е алта пітікъ,
декът о deckicъ рекомендагіе кътвръ үр-
сітъ. Апоі дспъ че пътіашії даў въілор,
ла каре се тріміт тоатъ пвтереа vindekъ-
торе, еі ші чер дела еле ка съ ле віндече
тоте болеле, фіе ачестеа кът de фелібріт;
ші ачеста есте прічіва пеңтрв че бтепії
алеаргъ къ грътада, кънд алд къ саў deckic
коло ші коло врео баіе, саў врео апъ
тіпералъ, апоі пе афльнд аколо фіещека-
ре пътіаш ачеса че дореще, лвкв фі-
реск есте, квткъ ші къ въіле ші къ а-
пеле тіперале е токтай аша ка ші къ
докторії чеі поі: впії ле лавдъ таі пре-
свс de черіврі, кънд алдій din протівъ ле
дефаітъ ші ле Фак оторжтore. Ноі пв-
тет аналіса апеле тіперале хеміче ші хо-
търж къ тóть ексактітатеа кътъ пвчіоасъ,
кътъ саре, кътъ карбон, кътъ спірт ш. а.
еле діп жл тржиселе, досъ лвкраде лор
ка во тіжлов vindekъторів къ тотвл про-
ват ші петінчіос вітінеа пв ва дідръзіа
о декіара пічі тъкар ла жупътпльрі хо-
тържте; къчі а лор лвкраде атжроъ къ
тотвл дела indibidвала жосвішіре а трвп-
ліві пътіаш, ші баіа саў апа тіпералъ пе
лъпгъ ачелеаш сімптоме de воаль ла
твпъл поате фолосі, кънд алтвіа пв адчє
пічі во фолос, ші ла ал треілее лвкв къ
тотвл жупротівъ. *И* модвл о. е. ка ші
магнетісмл, кврпнд ші vindekътоаре
ізвоаръ *и* сіне о пвтере, кареа есте de
пріос конфіндатъ, досъ пічі декът де-
термінатъ, акърії дермі ші асквпсъ патвръ

аă рътас пънъ аквт пеквпоскѣтъ ла черчетъторі, астфелів лпкѣт докторі пвтаи ка de черкаре, ші кънд тоате алте тіжлоаче ремъп пефолосітоаре рекомъндъ пътіашілор апеле тінерале ші въile ка тіжлок bindекъторів. — Пвтереа лор лпсъ дспъ тітеле пънъ аквт фъквте есперіонде есте атъта de mare, de не пвпелла вітіре ші не фаче а не ръдіка квцетвл ла о черчетаре таї лпалтъ; квт лпсъ лвкъ патвра лп асквпсл съѣ скп, ка съ дея ачестор апеле атъта пвтере, пеовосіїй черчетъторі лпкъ п'ак афлат, къчі поі фачет апеле тінерале тъіестріте тестекънд кв тобъ ексактітатаа ачелен пърдї констітутіве, че пі ле аратъ аналіса хемікъ лп апеле тінерале патврале, лпсъ кътъ діферіндъ лптре ачестеа ші ачелен лп а лор лвкътоаре пвтере! къчі апелор тінерале продвсе de noі din пърділе констітутіве ачелор патврале ліпсеще (зікънд аша) віада, спіртвл, че патвра лпсевль апелор тінерале патврале аша de пітвліш, кът поі пв о пвтем зърі пічі одатъ.

Дакъ даръ апеле тінерале ла каре поі алергът кв чеа таї mare пвдежде къ не вом добънді ѹаръш пердвта съвтате пв не адѣк ачела фолос, че поі пътіаші кв дрептвл ащептът дела джиселе, атвпчеа пв е віна апелор, чі а поастръ саă ачелор, карі пе тріміт ла еле фъръ таї апроапе черчетаре, саă din інтерес лп парте, саă din патріотіст, саă пептрвкъ съп таї авроапе ші се потрівеск кв комодитатаа ші пвпга поастръ, саă ші din модъ, пептрвкъ терце аколо ъста ші ъла. Къчі пв се поате тъгъдбі, квткъ moda аă пътрвпс ші opdіnчівле medічеші токма аша, преквт аă пътрвпс тоате апвкъріле

отенеџі таї вѣртос ачелор таї квлтіваці, кърора кв адевърат moda саă фъкѣт idolвл ла каре се лпкіпъ.

Патвра пв ар фі лвкрат віне даکъ ар фі фъкѣт тоате въile de о потрівъ, къчі преквт съп воалеле поастре фелібріте, аша требве съ фіе ші въile ла каре кътът bindекареа фелібріте; пептрв ачеса впа ші ачесаші ваіе пв поате bindека орі че воалъ. Дечі ла лотревіреа въилор ші а ізвоарелор bindекътоаре пв авет а не цінѣ пічі de modъ, пічі de патріотіст, чі де фіреа лор ші а воалелор поастре, адекъ авет а къвта фъръ тоатъ пъртіпіреа ші фъръ орі че інтерес лп парте, ка байа саă апеле тінерале съ фіе medічіпъ потрівітъ пептрв воалеле поастре.

Ка съ пв есѣ din марципіле, каре ті леат препвс ла ачест артікол меніт пвтаї пептрв фойле пвбліче, вред съ кіем лвареа амінте а чітіторілор пвтаї ла ачелое въї търціпаше але топархіеї азстріаче, ла каре вечіпії пошрі скрві, ввлгарі, ротъпі ші толдаво-ромъпі він de таї твлді апі аші къвта съпътатеа. Din ачестеа съп din челе таї векі Mexadіa, саă въile лві Ерквлес лп Бънат, Бодокві, Елепатакві, Ковасна ші Борсекві лп Ardeal, ѹаръ din челеа таї пóъ съп лп Ardeal Zaizonві ші Басна, ѹаръ лп Бънат Бѣзъїашві.

De 13 ani деякънд тъ афлв ла пвотвріле челе таї фреквентате але грапідеї, ат обсерват лп прівіпда въилор ші а оспеділор лор вара дела лпченетвл лві Maiв пънъ ла сфършітвл лві Август вртътоареле фасе:

Скрві, ввлгарі ші ротъпі таї алес чеї din Ромъпіа тікъ терг ла Mexadіa; впії аă лпченет а терце ші ла Бѣзъїаш.

Чеі din Ромъніа маре віп кам de обще
ла Елепатак, ші дінь че веі ачіапъ 2—3
септътъпі терг ла Mexadie сад ла Ко-
васна; кам de 10 апі жкоаче терг ла
Борсек, зnde ші толдовенії віп таі твлді.
Де врео къдіва апі се черчетаръ ші апе-
ле dela Zaizon, ші лятеа пе аічі ворвеа
атвичі пвтаі de Zaizon; жисъ стреіпій жл
черчетаръ таі пвдіо. Ла Басна пвпъ а-
квта пв щів съ фіе терс чіпева din стръ-
ні. Декънд аж жичепт Борсекл а фі таі
таре жл модъ, Ковасна кам къзъ ла спа-
те, къчі пвтаі ачеіа о таі черчетеазъ,
карії пв се дін de модъ.

Жл апвл трекътор пвтървл оаспеці-
лор de вѣї, каре тречеаі пе аічea сад жл-
пвдінат аша de таре, de піці одать пв аж
фост таі тік*), ші пептрв че? че съ зік,
дрвтвріле реле, апеле тарі, педжедетпврі?
Ба пв, къчі ачестеа ераі ші алтъдатъ. Dar
апоі че съ фіе прічина? пімік алта декът
moda. Къчі апвл 1847 аж фост теніт а
адвче валта алвъ жл Цара ромъніеаскъ
жл модъ, ла каре алеаргъ маре ші тік,
ші зnde пвпъ аквта дінь спвса къльто-
рілор съп 10,000 de оамені пвті-
 маші, карії фіреше пічі жлкъпері пв аж,
чі шед жл каръ ші свѣт кортврі, ші апоі
свѣт ачестеа стърі жлпрежжр есте пвдіо
пвдежде къ ва фолосі валта алвъ, къчі
де ва квпріоде джнса жл сіне чеа таі віп-
декътоаре апъ, тотвши пв е къ пвтіоцъ
а аръта ла атътеа тії de оамені фолос, ші
апоі фіреше файма еі о съ се жлтвпче.
— Dar de парте жисъ се фіе de mine пре-

пвсвл, квткъ еж пріп артіколл ачеста аш
квцета съ жлтвпек файма тіпървлі ачестві
ізвор віндекъторів, ші се ръдік валоарев
ізвоарелор поастре. Еж пріп ачеста пв
врэх алта пімік а зіче, декът квткъ жл
інтересвл пвтіашлор къ атъта есте таі
віне къ кът патвра пе deckide жл таі твлт
локврі сіпвл съв, ші кът вор фі ачестеа
ізвоаръ таі фелібріте, къ атъта съп ші
таі інтересанте. Де вом пріві жисъ, квткъ
10,000 юмені карії сад стріпс ла валта
алвъ din прічиніе таі свс зіце пв вор пв-
теа съ ажвогъ допіта съпвтате, фіреше
къ къ атъта ва фі дефътмарев таі маре,
къ кът таі пвдіо се вор віндека, ші аша
поате стріка ші репвтіреа ачееа, каре
валта алвъ терітъ къ дрептъл жл прівін-
ца впор воле. Апоі іатъ къ дефътмарев
аж жичепт ші пвпъ аквта, къчі зпії зік:
„валта алвъ есте пвтаі пептрв църепі;“
алції скорпеск, квткъ докторії карії съп
жл контра валтеі алве ар фі жлвнінат
апа, ші de ачееа аж жичепт се тоаръ
аколо атъда оамені ш. а. ш. а. De ші
отвл къ тінте ла ачестеа поге респвнде,
квткъ воалеле аша віне апвкъ ші твлт
чел пврят таі ввп ші таі ціогаш ал че-
лор квлтіваці, ка ші чел аспрв ал църапі-
лор, ші квткъ зnde съп 10,000 пвтіаші
пв е тірапе de вор тврі ші таі твлді, таі
въртос къчі пв є къ пвтіоцъ а пвзі рев-
леле ігієістіче, червте ла жлтреввіцдарев
апелор віндекътоаре din ліпса жлкъпері-
лор, тотвши vox populii vox dei, оамені
ворвеск ші лятеа креде.

Еж т'аш рътъші квткъ de се ва пв-
бліка аналіса апелор тінерале din Предеал
din гвра Рожпоавеі, ші т. в. А. Ф. ва
фаче аколо врео кътева жлкъпері, атв-

* Нептрв Елепатак веніръ пвпъ аквта д'авеа
15 фамілл, нептрв Борсек 3, іаръ нептрв
Zaizon пічі зна.

чев погрешіт къ вор вені ачестеа апе дн
модъ, ші фъръ **Людоіалъ** пот фі фоарте
фолосітіре. **Мода** ар **Лювінде** аічеа къ а-
тъта таі таре, къ кът локвлъ є фрътос
ші ла марціні, ыnde ші óмені de дінкочі
ар пътєа алерга. Аша ар пътєа вені дн
модъ ші апеле дела **Бреаза**, дела **Фълга**,
ачеле de рѣші фогреввіte din Търговіще,
ш. а.

Прівінд въіле ші апеле тінерале din
пътвл de ведере din каре тревве прівіте
фъръ інтерес дн парте, фъръ пъртініре,
фъръ патріотізм, атвичеа вор пътєа ста-
фірте фрътос тóте вна лънгъ алта фиші-
рате, ші пот фі къвате de пътіаші дѣ-
нь феліврітєа боалелор, іаръ нв кът се-
кавть аквта кам din модъ.

Съ ведем ачестеа въі ші апе пе скврт:

1. Бъіле дела **Мехадія** саі але лві Ер-
клес се афль дн **Бънат** дн реітентвл ро-
тъно-бапатік, З чеасврі дела **Ришава**, лън-
гъ ржвл **Беларека**. Дрътвл каре дѣче ла
ачестеа въі есте фрътос ші днвітъ къ а-
тъта таі твлді бспеді. Ачестеа сът въі
камде ші ай стътпъртвръ дела $32-40^{\circ}$ Р.
Ана лор е літпнеде, ла гвст амаръ кам
съратъ, ші дѣнь кът аре таі твлтъ саі
таі пвдіо ѿвчіоасъ, тіросъ таі таре саі
таі пвдіо ла пвчіоасъ; аре 9 ізвоаръ de
къпетеріе, саі въі, скълдъторі. Се днтр-
еввіодъ дн твлтъ ші феліврітєа боале, таі
къ сеамъ дн боале катарале de гжт ші
de пепт, дн артітіс, ревматісм, гжлчі
скрофълоасе, дн боалеле пелі ш. а. №
пріеск ла чеі ловіді de гжтъ (тамвла), ші
ла чеі къ венеріе, дањъ ачеаста нв ай фост
пнінте віне віндекатъ. — **Локвл** есте фръ-
тос, ла же се стріпце акою твлтъ. №
щеле лор есте вестіт дн Европа. Се дн-

тревве ка скандъ ші веетвръ **Люкъ** din
тіппвл романілор.

2. **Бжгъяшвл** саі **Бжгъяшв**, ып сат
ромънеск дн комітатвл Тимішвлбі, 4 чеа-
сврі de Тимішоаръ ші атътеа de Легож
Лндепъртат, къ 203 касе ші 1153 лъкві-
торі. Ізвоареле ачестві сат ай фост квпос-
квте ші романілор сът пътеле Centum
рutei. Апеле ачестеа сът літпезі, спв-
тіаэзъ таре, ай чева тірос de пъкбръ, іар
ла гвст сът акре днпвпгътоаре ші чева
копетріпгътоаре. Стътпъртвра есте de
 10° Р.; ай форте твлт гас карвонік, вар,
патрон, фер, чева пеатръ акръ ші кретене.
Лисемпъторів есте аічеа олеівл de
пеатръ (пъквра). Се днтреввіпдеазъ ка
веетвръ ші скандъ таі вжртос дн волеле
пърділор цепітале, ла пептіпде, ла пола
аль, ла петрій дн вешікъ ші ла боалеле
стомахвлві (слъвічівnea de stomach). №
фолосеск ла чеі плін de съпце. Деспре а-
честе въі фірте фолосітіре, днсь таі пв-
діп квпосквте ла вечілії пошрі вом дн-
пъртвши вп артікол таі пе ларг.

3. **Борсеквл** дн ціпктвл грапідеі съ-
квіещі, З зіле дела **Брашов**. Апеле ачес-
теа ай рептіре дн Европа, ші се пот
парта департе, фъръ се пеардъ твлт din
а лор пвтере. Ана есте дествл de літ-
пнеде ші спвтіаэзъ таре таі вжртос тіш-
катъ; ла гвст е акръ пльквгъ; квпрінде
дн сінє твлт гас гарвонік ші сърврі de
патрон, de вар ші de фер. De таре ші
рептіт фолос сът ачестеа ізвоаръ дн
стагоадії (петішкәреа скъврілор) ші дн-
търірі, ла слъвічівnea ші тѣкосітатеа та-
делор, ла волеле органелор үдвлві ші ла
перъндівіліе фемеіещі. Стътпъртвра
есте 8° Р., дн Лового ші таі тікъ.

4. Бодокъл, тай пайоте вестит, іарь аквта прі Елепатах кв totvla пвс ла спате.

5. Елепатах саѣ Арпатах, вп сат ротъпеск юп Ardeal юп комітатвл Бълградвлві de свс, З чеасврі дела Брашов, юптр'о валие Фрътюшікъ, аре izvoаръ віндекътore але кърора апъ фаче sediment (дрожде) ші е камъ тѣльvre, ла гвст е а-къръ камъ констріпгътore, аре твлт гас кар-волік ші сърбрі de патрон, de вар ші фер, чева пеатръ акръ ш. а. Стжтпърътврор e de 9° Р. Се юптреввіндъ тай кв сеатъ юп тръниші ші юп воале де фікат. — Елепатах се фаче din ap юп ap тай Фрътос, аре касе дествле ші кврате, din-тръ каре ачелое але D. conte Аврам Ne-теш ші але D. Bendі din локъл de къ-петеніе.

6. Ковасла, вп сат юп Треї-скавне врео 6 чеасврі дела Брашов, аре о валъ че се пвтеше Pokolsáг, саѣ валта іадвлві, din къреа izвореще о апъ рече, решіносъ, ка-реа се юптреввіндъ ка скалдъ ші аре твл-ть пвтере віндекътоаре; діне тай кв сеатъ cape de фер ші пвчіосъ, се юптревві-дъ ла слъвічіві de певре, ші юп перъп-двліліе фетеіеші.

7. Zaizon, впвл din Шепте-сате юп дістріктвл Брашоввлві, 2 чеасврі дела Бра-шов, аѣ къпътат вп de твлт файма de апе мінерале, каре тай кв сеатъ квпрінд юп cine iod, ші се юптревве юп воалеле пе-леі ші ла скрофвле тай кв сеатъ. Саѣ фъкът ші аічеа ші се фак юпкъ твлте ші Фрътосе касе.

8. Басла, юп скавнъл Mediaшівлві; аре аре віндекътоаре че de департе тіроасе ла пвчіосъ, апа юп cine е таре сърать ші Фъръ тірос, стжтпърътвръ аре de 5°

Р. ші саѣ юптреввіндат din веакврі тай вѣртос асвпра релелор ревматіче юнджъ-жите, асвпра контрактврілор, скрофвлілор ші ловірілор de въпт кв въп фолос. Аче-стое вѣ пъпъ аквта пв саѣ къватат de стреіпі.

Деспре апеле тіoperale din Цара ро-тъпескъ пв авен юпкъ дескієрі ла тъпъ, de ачеа тревве съ тъчет деспре юпселе.

Dр. Васіч.

Лексікографіе

de кввітте ротъпе адвате din доквмента вегі ші din гвра попорвлі.

(Бріаре.)

A.

Adaоръ Adaоце, пв adaоръ; — пв adaоце. Апъръ вовл юпколо, пв лъса ла орз (алвогъл).

Аввъ атвліе, оградъ.

Алтоспъ ші алтосперів: тілостепіе, по-тапъ. — Вой квтаці пвтай алтоспъ; съпреді пішіе алтоспері (калічі), пв са-тепі юпвъдаці кв лвквр.

Ардбвіи сеаѣ хардбгій. Zidipі тарі ші de-шерте, таніое непропорціонате.

Артапедв сеаѣ Артапрас, ші амінтере Матрапедв сеаѣ метапрасвл, ревжнозъто-рівл, (Аргуатріссов ші Метапріссов).

B.

Блег. Блегвле, гогомане, блах, blacos; blax, blacis; ші поркъл кв зреї пле-каке, се зіче блегъ.

Бвлігене. Се пвтеск аша картофеле de къ-тръ лъквіторій Карнатвлві, (bulla-genita).

Бъстені сеаѣ Бъщені. Тъмврвці de лети
каре се пън спре апърареа тврвлві, сеаѣ
fusus (busta).

Бъкеліще. Се зіче ви пътът лвкрат жи-
делвог, жичепънд дела 1) Целівъ, 2)
Просіе, 3) Прелоакъ, 4) Бъкеліще, Mi-
ристе ^{меристос} се зіче локвъ пе вnde аѣ
фост пънеа алвъ съчератъ, пръшітвръ
пе вnde аѣ фост пъпвшої.

Блъдоае сеаѣ фтвльдоае. Жтвльчіе. Beap-
гъ, нз е влъдоібсъ. (Mъdoae) (ambulo).

B.

Ватащіе (сіліще). Аѣ ретас ватащіеа
сатвлі ведлпърдітъ, ка съ'ші стъпъ-
васкъ фіе-каре каселе преквт ле авеа.
— Ватоs, вътътвра din кълкаре.

Вергедіт сеаѣ феркесіт (Vergheggiare). Л'аѣ
вергедіт вінешор, л'аѣ вътът кв верділе.

Вергедіт (Vergo). А се плека. Се зіче де-
спре фрвтвседа треквтъ, с'аѣ вергедіт.

Вігреще adaos ка ла modru modus ші тжп-
дре mundus-a-mi — влтврвл ші нв'л
поші сінеда вшор, vitotare, сеаѣ вітеще
вітеазъ, се пънеше, meiden, fliehen.

G.

Гара (гръмада). Череа гара съ'л dee жи
вір, gara, конкврс, твлдіме (gara).

Гюръеск тацеле; хорхоруъшо.

Гоціте сеаѣ таї віне геочіте: въчіле въ-
рьдіте de флвдъ (скоардъ.)

D.

Двкарецъ вакъ: каре терцие жиаіте ші
саре гардэріле. Dicas.

Далавір. Недека че се пъне съв роата ка-
рвлві, elevo.

Dictrpzi. Dicвате, лътврі discorrere, а ре-
зона (деславші), gorga-gorgozza.

Дісмъсват. Песте тъсвръ, есчесів, din
кале афарь квтпліт.

Дамврі, Домврі. Окоале сеаѣ цеаркврі de
віте, domus, касъ, domare, dъmecnіche
віте, (бóрата).

Дамвъ шолдвл ла пеіле лвкрате de влъпарі.

E.

Ергъ. О съпътвръ фъквтъ аѣ de апъ аѣ
де каръ, пе ла пріпоаре. Erruo, errugo,
erructo.

Ж.

Жъмет. Мълт жъмет de om. Попор, твл-
діме, алътвстіе, (jumentum). Стъ пре-
квт цепвпea ла адъпчіме, асемене жъ-
метвл ла твлдіме.

(Ba үрма.)

КАРПАЦІ.

Личетвл кв жичетвл лвтіна жичетеазъ
Ші поаптеа се ръварсь прип въиле аджичі;
Мелапколіа двлче съвт арборі се ашеазъ
Ші каут жи тъчере ачесте пегре стіпчі.

Съпт сінгър ей жи воапте п' ачесте тъгвреле,
Ші окіті пліті de лакръті жи лас de рътъческ;
Dap ачесте талврі фалпічі че се асквнд жи стеле
'Mi adaогъ дэререа ші плжисвл жиоеск.

Къчіп тай есте тімпвл кънд пе ачеастъ стжкъ
Стендардвл лівертьшії жи аер фжлфжі!
Атвпчea пентрэ дарт твреа ротъпвл жикъ,
Ші стеаоа Ротъпіей пе opizont apdea.

Акът жиціліш капвл съвт соартё апъсътоаре,
Ші фъръ съ съспіне се лас' а съфері . . .
Аша чел че се паште ші креште 'н жиқсоаре
Некъноскънд лвтіна, че аре а допі?

Dap че, ачесте цепнірі de глорі 'псетате
Нз таї пенаск д'акъта прип пеатвл ротъпеск?

Ачеле флорѣ съаве de черврѣ сеитъпата
Не кътълъ дърї телѣ, че? оаре нѣ тай креск?
Че? патріа ачеаста чё а стрълвчіт одатъ,
Л' ал кърї стомот д' арте тірані аѣ третврат,
Ва фі д'акът пайнте ровітъ шї ютрістать,
Шї ва къдеа 'н тортъптал че пої юам фісъпат?

Нѣ, нѣ, роитълъ дикъ ювените лівертатеа,
Съвт пентг'ят вате дикъ о інітъ de фок;
Аї соареле дн поантъ лъчеще верітатеа,
Дн съфлетеле жжне че креск днтр'ачест лок.

Дар вай! днкіпвіре! тъ 'пторк п' ачеастъ стжкъ,
Шї нѣ въз декът лъна dopmind п' вп порішор
Н' азъ декът торентъл дн поантъа чеа аджикъ,
Шї въчікътъл че варсъ вп кънт днтрістор.

(Paris.)

D. Bolintineanu.

Ф А Б Ъ Л Ъ.

Міелъл шї оая.

Бйтъте матъ, че недрептате,
Че пъстор лаком тай авет пої,
А лві крвзіте шї ръзтате
О се стърпіаскъ вѣтеле ої.

Ш'аѣ лъват лъна — те деспоеаръ;
Мѣаѣ ръзіт храна фъръ къвърг,
Къ тъчеларвл фъкъ 'новеаль
Съ не tot въндъ не рънд не рънд.

* * *

Ашаї копіле, ашаї дн лъте!
Чине нѣ есте астъзі пъстор,
Чине нѣ поате съ'ші dee пъте
De касан тършав, д'асврітор.

Ачела піере
De твлте реле.

16. Февр. 1847.

N. I.

О сервътore ла къртеа дела Brüssel.

Ка провъ de гвстъл, каре domnia дн
секолвл ал шасеспрезечеле шервеаскъ зр-

тътёреа дескпіеरе а зпей сервътore, каре
дн Август 1549 дн Brüssel ла къртеа дн-
пъратвлві Карол V. с'а дінэт. Салопвл ера
Фртос тапедат шї конеретъптал конста
din пъозъ въпсітъ пресентънд пзорі de каре
твлте лътпаде тічі асеменеа стелелор ерай
днтр'ите. Днтр'ва вогів се ведеа о стжкъ
къ din каре фъотъл сърітore съвчіаѣ апъ
пробспътъ, вію, ідромтере шї алте віне ті-
росъндe есенде. Дн чеалалт вогів ал са-
лонблві се ведеа вп тѣрп, каре сквіпіа фъл-
фере шї фок, фътвл ера одорос — віне
тиросітор — шї грідина конста din конфете
de зъхар. (О аша грідинъ ар пъччea ла
tot дърапвл.) Акът се лъсъ de със дн
жос о тасъ пе патрв колвтпе днзестратъ
къ вліде, вліне de контврі de tot фелвл.
Днтр'о кмітъ се дешертъ ачеа de оспедї
чей твлді шї се афвндъ дн пътъп; фъл-
цере шї твлтетe днчепвръ de пої шї о ал
доилеа тасъ тай богат къ тарзъ пъне —
пъне de зъхар — шї къ алте лъкврі дн-
плвтъ се лъсъ жос шї пері ка шї чеа д'ю
тейв. Не а треї тасъ, каре днпъ ал треї-
леа твлтет с'а арътат, ста треї помі de лав-
ръ de але кърор фртпze incetпeле днпъ-
ратвлві шї а ле тай твлтор domnі ерай
стріпс пріnce. Афаръ de ачеа дн лътврі
ераѣ ввкате de tot фелвл дн вace de авр'
Авіа днпъ пої зіле с'аѣ сървріт сървътore-
ріле, торпіелле, ціврквріле, кърсвріле
de inel шчл., каре рецина Бугаріеі Maria дн
оноареа фрателві сеъ а днпъратвлві шї а
сърорії сале рецинеі дела Франціа ле а
ръндвт. О аша Фортвъл твлтетоасъ ка чеа
дела ачеа сървътore ар пътеа tot кре-
стівл опест къ ввпъ конціпіодъ а пофті
пе спателешї челві тай ввпъ амік ал съѣ.
Велія Т—в.